

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: HAMINA	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Savilahdenvuori 2	Ajoitus: historiallinen aika		
Kohteen tyyppi: kivirakenteet	Tyypin tarkenne: rajamerkit		
Kohteen laajuus: pohja-ala 1,3x1,4 m, korkeus 60-80 cm.	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: silmämääräinen arviointi.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i> ☒	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee 5,2 km Haminan luterilaisesta kirkosta suuntaan SW.			
Sijaintikuvaus: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren S-rinteessä, loivasti kaakkoon Hillonlahteen viettävän rinteeseen yläosassa. Kohteesta runsaat 200 m länteen kulkee Matinsaareen vievä Matinsaarentie ja 150 m:n päässä samassa suunnassa edelliseen yhtyvä, Ruokosuolle vievä paikallistie. Hillonlahden NW-sivustalla kulkeva rautatie sijaitsee kohteesta runsaan 200m:n päässä kaakossa.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6710945	E: 507368	Korkeus m mpy: välillä 15-20 m.m.p.y.
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti (\pm 5 m).			
Peruskartta: PK 3042 01 SUMMA			
Rekisterikylä (jos tarpeen):		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 75-406-2-322	
Tarkastaja: Marita Kykyri ja Minna Minkkinen		Tarkastusaika: 17.9.2015	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.

Liitteet: karttaliite ja kaksi kuvaliitettä, joissa yhteensä 5 kuvaa.
Muuta: oppaana toimi kohteesta Kymenlaakson museoon ilmoittanut Lasse Virtanen.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Lasse Virtasen ilmoitus kohteesta.
Ympäristö ja maasto: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren S-rinteessä, loivasti kaakkoon Hillonlahteen viettävän rinteen yläosassa. Ympäröivä maasto on kallioista ja kivikkoista sekametsää. Puusto on mäntyvaltaista, mutta kohteen ympäristössä kasvaa myös kuusta, koivua ja pihlajaa. Kallioalue on voimakkaan sammaloitunut ja jäkälöitynyt. Aluskasvillisuus koostuu sammalesta, jäkälästä, kanervasta, juolukasta, mustikasta ja puolukasta.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Kivistä latomalla ilman sideainetta kasattu rakenne on pohja-alaltaan pyöreähkö, sivuiltaan hieman rauennut ja paksun sammalkerroksen peittämä. Kivirakenteen pohja-ala on kooltaan 1,4x1,3 m ja korkeus 60–80 cm. Rakenteeseen on käytetty sekä lohkomattomia luonnonkiviä että särmikkäitä lohkokiviä. Kumpumaisen rakenteen yläosa on ladottu ø:aan 30–40 cm:n kokoisista pyöreäpintaista luonnonkivistä, joiden alla on ”perustana” pienempää kiviainesta: lohkokiviä (korkeus 10 cm, pituus 10–15 cm) sekä lohkomattomia pyöreäpintaisia kiviä (ø 20–30 cm). Kyseessä on todennäköisesti rajamerkki, sillä rakenne sijaitsee paikalla, jossa peruskartalla (304201 SUMMA 1968) kulkee vielä NW-SE -suuntainen tonttiraja, jonka tekemän ”kulman” paikkeilla kivirakenne sijaitsee. Myöhemmillä peruskartoilla rajalinja ei enää esiinny.
Muuta tietoa: Rajakiveksi tulkitusta rakenteesta n. 35 m suuntaan NW sijaitsee pystyyn tuettu, sammalen ja jäkälän peittämä punagraniittilohko, jonka korkeus ja leveys ovat 90 cm ja paksuus 40 cm. Kivi oli tuettu pystyyn ø:aan 15 cm:n kokoisella pyöreällä kivellä. Pystykivi muistutti rajakivien yhteydessä esiintyviä ns. suuntakiviä, mutta peruskartta-aineiston perusteella paikalla ei kulje eikä ole kulkenut NE-SW- suuntaista tonttirajaa.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: kohtuullinen.
Hoidon tarve: paksu sammalkerros ja puusto ovat peittämässä alleen koko rakenteen. Kohde kaipaa siistimistä ja aluskasvillisuuden ja puuston alta paljastamista.
Ehdotus suoja-alueeksi (mielellään kartalla rajauksena esitettyinä): -
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: Alueeseen liittyy asemakaavan muutos (Hamina, Summan paperitehtaan alue. Mu-seovirasto lausunto (luonnos) 31.8.2015. MV/161/05.02.00/2015).
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -

Lähilöydöt: Noin 200 m:n päässä röykkiöstä suuntaan NW sijaitsee hautaröykkiö (Hamina, Savilahdenvuori 1), jonka Kymenlaakson museo tarkasti 27.8.2015. Kohteen NE-puolella 200 m:n päässä sijaitsee historialliseen aikaan ajoittuva kivirakenne (Hamina, Savilahdenvuori 3), jonka Kymenlaakson museon on tarkastanut 17.9.2015.

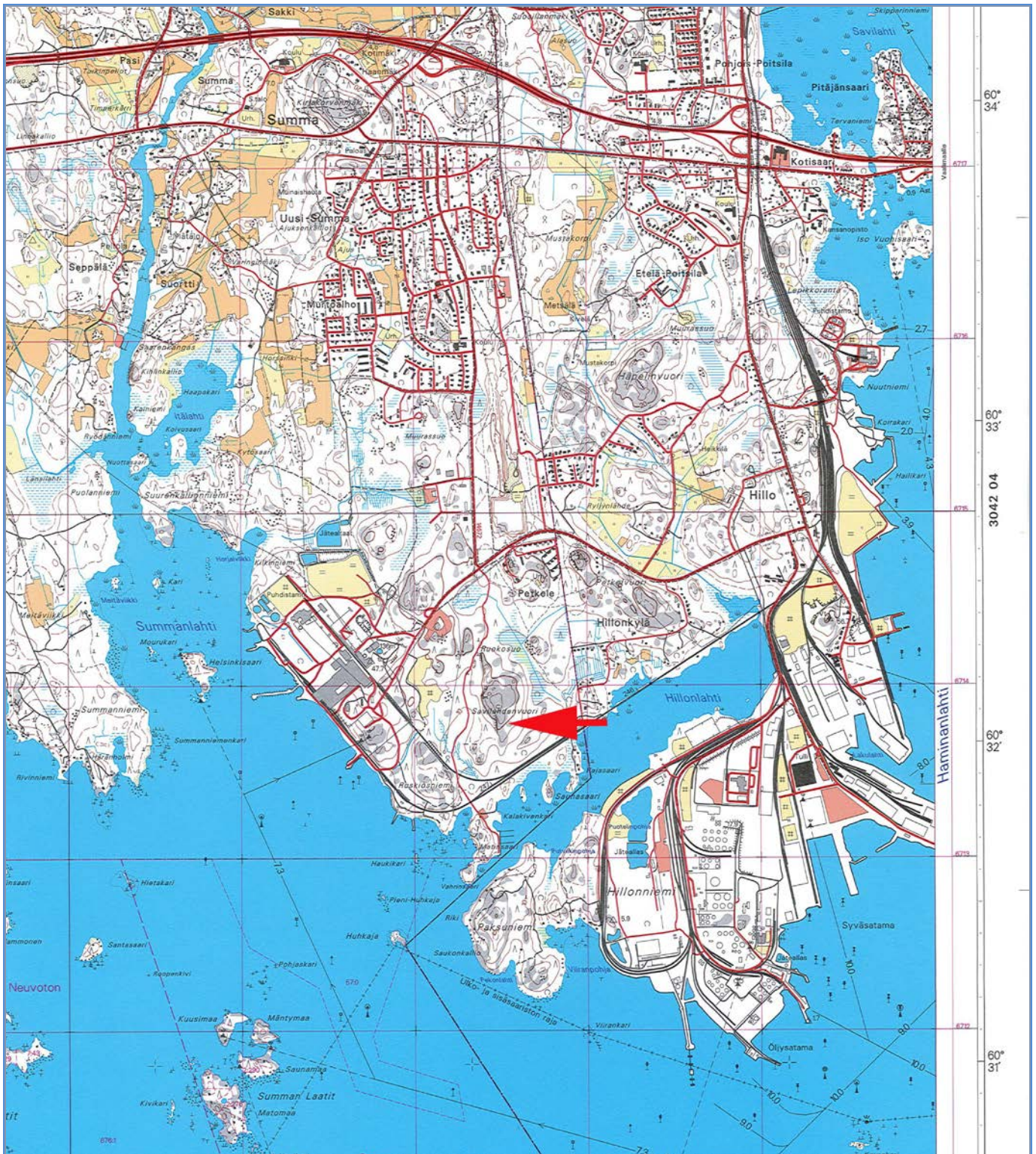
Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): Lasse Virtanen (gsm 050-5328633).

6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: 17.11.2015 Kotkassa

Allekirjoitus:

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti peruskartalla merkittynä punaisella nuolella. PK 304201 SUMMA.

LIITE: kuvat:

Kuvat 1-2: Yleiskuva (vas.) ja lähikuva kohteesta. N. Kuvat: M. Kykyri/KyM.

Kuva 3: Lähikuva kohteesta. W. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 4: Kohteen lähistöllä sijaitseva pystykivi.
SE. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 5: Pystykivi ja sen takana oleva tukikivi.
SW. Kuva: M. Kykyri/KyM.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportoimiseen ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkalulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyyppin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
 - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitettavissa.
 - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
 - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuriperintökohdetta ovat käytössä pysyneet historialliset kylänpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
 - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
 - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteet) ja luolat.
 - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölöytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvallitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
 - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittelemiseksi
 - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.